

Gary Paulsen (1939–2021) este unul dintre cei mai cunoscuți scriitori americani contemporani de literatură pentru adolescenți. Personajele principale ale multora dintre scrierile sale sunt tineri forțați să se maturizeze brusc după ce rămân izolați în locuri sălbatice, departe de orice urmă de civilizație.

Paulsen a prins gustul aventurii la vârsta de 14 ani, când a fugit de-acasă cu un circ. A lucrat apoi la o fermă și ulterior a fost inginer, muncitor în construcții, șofer de camion și marinar.

A participat la faimoasele curse de sănii trase de câini din Iditarod, Alaska.

Ideea de a deveni scriitor i-a venit pe când lucra ca tehnician specializat în sateliți la o companie aerospațială din California. Ceea ce l-a determinat să scrie a fost dorința de a-i încuraja pe cititori să observe și să fie interesați de lumea din jur.

Pentru trei dintre romanele lui, *Toporișca*, *Dogsong* („Chema-rea câinelui“) și *The Winter Room* („Refugiul de iarnă“), Paulsen a primit Newbery Honor.

Joe Wilson este un ilustrator stabilit în Regatul Unit al Marii Britanii, specializat în ilustrații și imagini tipărite foarte detaliate, făcute de mână. John combină creionul, cerneala și culorile digitale, astfel că lucrările lui au un aer deopotrivă tradițional și contemporan.

GARY PAULSEN

Vânt spre miazănoapte

Ilustrații de Joe Wilson

Traducere din engleză
de Mircea Laslo

arthur

Redactor: Irina Maftai
Tehnoredactor: Mariana Dumitru
Design copertă: Anca Chiriță

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Paulsen, Gary

Vânt spre mieznoapte / Gary Paulsen; trad. din engleză
de Mircea Laslo. – București: Editura Arthur, 2024
ISBN 978-630-321-427-6

I. Laslo, Mircea (trad.)

821.111

Gary Paulsen
Northwind

Text copyright © 2022 by Gary Paulsen
Pictures copyright © 2022 by Joe Wilson
Published by arrangement with Farrar, Straus and Giroux,
an imprint of Macmillan Publishing Group, LLC
All rights reserved

© Editura Arthur, 2024, pentru prezenta ediție
Editura Arthur este un imprint al Grupului Editorial Art

*Această carte îi este dedicată lui Jennifer Flannery,
agenta mea în ultimii treizeci de ani.
Ea a însemnat, nu o dată, ce era munca mea,
unde avea loc, când și cum.*

Cuprins

Saga Copilului Mării	9
Bărbați care și-au pierdut umbrele.	19
Mame ape și surori balene	31
Curenții insulelor.	42
Cântecul balenelor	55
Muzica vântului	69
Balene	74
Foame	83
Tabăra de gătit	93
Purtat de curent.	105
Curenți alunecoși.	111
Schimbări. Din piele-n lemn în apă în devenire	121
Bătaia inimii; pulsul mării	133
Uriși dănțuind	150
Gheață.	163
Poveste din vis	182
<i>Nota autorului</i>	193

Bărbați care și-au pierdut umbrele

Nimeni nu știa exact când venise corabia cea întunecată și cu siguranță că la început nu o văzură deloc, ci doar înțelegeau că era acolo, în ceața deasă, după miros.

Plutea o miasmă de moarte.

O duhoare întunecată, verde, de moarte unsoasă, arsă și putredă ieși din ceață, urcă pe malul stâncos, peste canoea de cedru, până în micile adăposturi din scoarță de copac pe care și le făcuseră, trecând pe lângă, primprejur și prin toate cele, strecurându-se în fiecare colțișor, până când se deșteptară, cu duhoarea răcâindu-le fiecare răsufulare, toți bărbații care fuseseră cufundați adânc într-un somn liniștit.

Duhoarea morții.

Duhoarea morții dintr-o corabie mare de lemn, care naviga cu vântul în niște pânze murdare,

atârnând acum în falduri răsucite, neîngrijite și pătate, venind din, cu și prin ceață, încât corabia întunecată și slută părea o extensie a cetii înseși.

Nu era vânt deloc. Nicio adiere. Și totuși corabia se mișca, se mișcase de-a lungul canalelor, din largul mării, venind în liniște – liniștea morții – pe curenții lunii, pe măsură ce marea se sălbatice se schimbau și trăgeau și împingeau corabia de lemn plutitoare, până când, în cele din urmă, ajunsese în micul golf din fața taberei, părând că venise după voia ei.

Și se oprise. Sortită, dar nesortită, nu era plănuț să fie acolo, însă era acolo, trimițându-și duhoarea de moarte, duhoarea de punți îmbibate de sânge și de sânge închegat și împuțit și de osânză topită, fiartă din balene mici, foci, delfini – orice vietate ce avea osânză, putea fi ucisă, iar osânza să-i fie fiartă –, în fața corabiei ca pe-un urlat mut, spurcat, de mizerie.

Dar mai era ceva: duhoarea unor oameni ce mureau și putrezeau.

Pentru o vreme, a fost liniște. Ne-sunet. O oprire completă a sunetelor. Nici măcar vreun croncănit de la ciorile și corbii care se-nvârteau în aer deasupra grătarelor pentru uscat carne. Noaptea se retrase și se făcu lumină și ceața se risipi încet, rupându-se-n fâșii încolăcite, îndepărtându-se în

vălătuci cenușii, până ce izvorul duhorii se dezvălui, se afla în micul golf, îndesat, gros și greu în apă, cu prora înghiontind pietricelele stâncoase ale țarmului. O spaimă mută.

Apoi veniră bărbații.

Erau necurați.

La fel de neciopleți, de miserabili și de împuțiti precum corabia însăși, patru bărbați coborâră o mică barcă pentru munci de pe marginea corabiei și se urcară în ea. Un bărbat folosi două vâsle să împingă barca până pe plaja pietroasă, iar trei ieșiră din ea cu opinteală, în timp ce al patrulea îndrepta bărcuța înspre țarm.

Mai târziu, unii din tabără au spus despre acei bărbați că păreau a fi încropiți din rămășițe ale unor părți din corabie. Nespus de murdari, la fel de uzați ca lemnul vechi, cu pielea atârnându-le pe oase, ochii înroșiți și înfundați în orbite, iar când își deschideau gurile pentru a surâde câte un salut, se vedea că le lipseau mulți dinți.

Într-un fel ciudat, nu erau aspri – deși înfățișarea le era cruntă în sine –, dar erau atât de slăbiți încât de-abia puteau sta în picioare. Nici măcar nu era limpede ce doreau, întrucât limba lor era de neînțeles. Unul dintre bătrâni spunea mai târziu că era ca și cum limbile li s-ar fi împiedicat într-un fel

de dinții rari, astfel încât cuvintele le zornăiau și nu puteau fi pricepute.

— *Niet*, spuse unul din ei, scuturând din cap în timp ce bolborosea și mai multe cuvinte necunoscute, gesticulând în general înspre mare.

— *Da*, adăugă un altul, dând din cap, arătând în direcția opusă mării și înspre țărm, spre ceva aflat în sus pe țărm și aproape de pădure.

Marinarul dădea din mâini și arăta, prin urmare bărbații din tabără priviră cu toții în aceeași direcție, din politețe, cu toată atenția de care erau în stare, dar nu văzură nimic.

Nicio parte a întâlnirii nu decurse mai bine, nu fu mai de înțeles. Bărbații cei slăbiți stătură în picioare, clătinându-se ușurel, bărbații din tabără stătură în picioare privindu-i și totul se petrecu în tăcere, totul învelit în fuioarele de ceață care încă se vâlătuceau înainte și înapoi. Cu trup, dar fără trup, acolo, dar aiurea, oameni, dar neoameni.

Apoi curenții lunii veniră din nou în golf și prinseră corabia, iar ea începu să plutească în afara golfului și cei cu barca se grăbiră cât de tare puteau, clătinându-se și aproape căzând și se întoarseră pe corabia care dispărea.

Înapoi în ceață, înapoi în nimic. Ca și cum nu fusese nicidecum acolo, nu fusese nicidecum văzută, sau auzită, sau chiar adulmecată.

Dispăru.

Nemaivăzută.

— Erau bărbați-duhuri, spuse un bărbat din tabără, și cine i s-ar fi împotrivit?

— Duhuri ale ceții – bărbați-năluci din lumea întunecată...

Iar cei ce spuneau astfel de lucruri priveau cu groază mută la locul în care fusese corabia și tremurau ca și cum i-ar fi năpădit un vânt întunecat și rece.

Un vânt mort.

Vântul morții.

— Sunt oameni care și-au pierdut umbrele, spuse Bătrânul Carl, cel mai bătrân din echipaj. Sunt oameni care au făcut un mare rău și și-au pierdut umbrele.

Își flutură mâna înspre locurile din ceruri.

— Trebuie să-și caute umbrele pentru a redeveni oameni. Oameni întregi. Trebuie să plutească pentru totdeauna în corabia morții. Și fiindcă nu-și vor regăsi nicidecum umbrele...

Nu termină, căci nu era nevoie să termine.

Dar băiatul Leif dorea, avea nevoie să știe mai multe și nu știa cum să nu fie necioplit, așa încât întrebă:

— Ce se întâmplă din cauză că nu își pot regăsi umbrele?

— Vor aduce cu ei nenorocirea, spuse Bătrânul Carl. Nenorocirea. Vor ucide toată veselia și vor aduce doar nefericire cu necurătenia lor.

Și fiindcă Bătrânul Carl era considerat înțelept, cu toții crezură că avea dreptate. Chiar de nu aveau să mai vadă nicicând corabia morții, iar focurile lor pentru afumat pește îndepărtară miasma corabiei și duhoarea de om mort, chiar atunci știură că trebuia să vină o năpastă. Trebuia să vină.

Ceva din locurile întunecate avea să vină asupra lor precum ceața.

O năpastă.

Iar la opt zile după ce plecaseră corabia întunecată și oamenii fără umbre, se îmbolnăviră primii dintre bărbați.

Întâi doi.

Deveniră stingheriți de căldură, iar apoi cuprinși de o febră arzătoare și atât de slăbiți încât nu mai puteau sta în picioare și în cele din urmă se târâră în colibele lor ca să zacă, nemișcați și asudați. Până ce îi cuprinsesă vărsăturile și nu mai puteau ține nici mâncare, nici supă fierbinte de pește, întrucât ceilalți bărbați încercară să-i hrănească, iar apoi nici măcar apă, și vărsăturile se preschimbară în sânge, iar a doua zi, chiar și cu grija pe care o putuseră primi, duhurile părăsiră trupurile celor doi bărbați aproape în aceeași clipă, iar ei muriră.

Muriră.

Și bărbatul care îi îngrijise fu vânat și găsit de febră și căzu și își dădu duhul și muri ca ei.

Trei din ei.

Dar nu se sfârși.

În schimb, boala se făcu pară de foc mugind prin tabără și nu trecu mult, iar Bătrânul Carl începu să ardă.

Înainte să verse sânge, bătrânul îi luă pe Leif și pe Micul Carl și îi puse în canoa de cedru cu niște mâncare și provizii și îi trimise departe.

— Mergeți spre miazănoapte, spuse el, împingându-i cât de tare putea pe mare. Bărbații fără umbre au îmbolnăvit aerul de aici cu otrava lor. Îndreptați-vă spre miazănoapte, acolo unde aerul nu este bolnav și unde canalele cu apă sunt atât de mici încât nu vor lăsa să treacă acele corăbii ale morții. Îndreptați-vă mereu spre nord și nu vă mai întoarceți nicicând. Să nu veniți înapoi în acest loc nicicând. Nicicând.

Totuși Leif, neînțelegând cum să nu fie necioplit, spuse:

— Și cum rămâne cu tine? Tu de ce nu poți veni?

Căci îl plăcea, îl iubea pe Bătrânul Carl în felul lui, iar de privea adevărul din sine însuși, recunoștea că simțea teamă, o teamă adâncă de a părăsi tabăra, înspre sălbăticiii necunoscute.

— Toți cei ce sunt aici vor trece peste pod. Eu sunt deja bolnav. Febra nu v-a luat pe tine și pe Micul Carl, iar voi trebuie să plecați. Acum. Duceți-vă de parte de acest aer rău, de acest loc rău și mort și nu priviți înapoi, nu vă întoarceți din drum, nici măcar nu vă aduceți aminte. Duceți-vă.

Bătrânul Carl se întoarse dinspre țărm și merse înapoi în tabără, iar băiatul avea să-și amintească mereu că el mersese drept și înalt, deși mergea spre propriu-i sfârșit, spre călătoria peste podul vieții, dincolo. Dincolo. În Walhalla.

Apoi canoa prinse curenții lunii, care se întorseseră și se îndreptau în larg și se mișcă de una singură în jurul unui cap împădurit ce ieșea în mare, iar Leif nu mai putu vedea nici golfulețul și nici tabăra.

De vreme ce curentul se îndrepta spre miez-noapte prin canalul care trecea pe lângă golfuleț, Leif apucă o vâslă și o cufundă adânc în apă lângă partea sa din canoa de cedru, iar ea alunecă înainte. Băiatul nici nu strigă, nici nu înăbuși vreun sunet de frică sau de amar, căci Micul Carl îl privea, iar omul nu se cuvine să plângă sau să se arate înfricoșat în preajma copiilor mici.

Era devreme atunci când Bătrânul Carl îi împinse și soarele se ridică pentru a le încălzi spinările goale, iar Leif continuă să vâslească tare, ca și

cum simplul efort ar fi putut să ușureze nefericirea și durerea și dorul de casă care îl munceau.

Micul Carl era foarte tânăr și când deveni limpede că el nu putea trage la a doua vâslă, mănca o mică fâșie de pește afumat și se ghemui lângă o grămăjoară de provizii și adormi.

Leif continuă să tragă la vâslă, iar canoa părea aproape să zboare de-a lungul curenților lunii, dar el continuă să cufunde vâsla adânc, chiar după ce umerii începuseră să-l doară, iar brațele și le simțea de parcă ar fi aparținut unei alte persoane.

Întreaga zi. Se opriă o dată la un mic izvor care ieșea prăvălindu-se din marginea stâncoasă a pădurii, șezând în canoa și bând apa pe care o prindeau în mâini, dulce și rece, iar apoi Leif se întoarse la vâslit.

Se îndreptau înspre miez-noapte. Mereu spre miez-noapte, în sus prin canalul cel lat, întreaga după-amiază, iar când soarele se înălțase și le strălucea pe umeri, Leif trase barca într-un golfuleț îngust și folosi frânghia împletită să lege canoa de un copăcel. Se hotărî că urmau să doarmă în canoa. Noaptea care urma să vină era peste măsură de scurtă în acea perioadă a anului, iar el era atât de ostenit încât nu avea chef să încerce să aprindă un foc.

Nu alunecă ușor într-un somn profund. Micul Carl era neliniștit și, deși nu vorbea, se tot apropia